

TRANSFORMAREA PACTULUI VERDE EUROPEAN ÎN ACȚIUNI LOCALE

Declarația liderilor locali și regionali europeni

**Noi, liderii locali și regionali europeni, ne reafirmăm angajamentul de a atinge obiectivele
Pactului verde european în teritoriile noastre,
facilitând cea mai bună participare posibilă a cetățenilor,
a întreprinderilor și a comunităților locale.**

Partea I: Preambul

Recunoaștem situația mondială critică și provocările presante cu care se confruntă în prezent Europa, în care eforturile de a găsi soluții la tripla criză planetară¹ sunt amenințate de situații geopolitice instabile. În acest context, Pactul verde european reprezintă o viziune transformatoare pentru viitorul durabil al Europei, care trebuie protejată și dezvoltată în continuare.

Pe măsură ce UE intră într-o nouă etapă în urma alegerilor din 2024, care se transformă în faza de punere în aplicare a Pactului verde, ar trebui să se pună un accent mult mai mare pe formularea de politici care să permită punerea în aplicare a măsurilor fără regrete și care să accelereze punerea în aplicare a unor soluții pe teren atât pentru atenuarea schimbărilor climatice, cât și pentru adaptarea la acestea. Acestea vor aduce o valoare adăugată concretă întreprinderilor și comunităților noastre, accelerând în același timp tranziția către neutralitatea climatică.

Autoritățile locale și regionale joacă un rol central în realizarea Pactului verde european. Având în vedere proximitatea noastră față de cetățeni și întreprinderi, suntem cei mai în măsură să implicăm părțile interesate și comunitățile locale prin crearea condițiilor necesare și asigurarea sprijinului necesar pentru ca inițiativele locale să prospere, asigurându-se că Pactul verde european se transformă în acțiuni semnificative, eficiente și tangibile în beneficiul tuturor cetățenilor.

Pentru a ne îndeplini angajamentul, trebuie să acționăm în contextul adecvat. Deși ne concentrăm pe elaborarea de strategii care să-i ajute pe cetățeni, părțile interesate și întreprinderile să se implice, capacitatea noastră de a mobiliza și de a pune în aplicare ar trebui să fie mai bine integrată în Pactul verde european, în timp ce nevoile, barierele și oportunitățile noastre ar trebui să fie luate în considerare în dezvoltarea cadrului legislativ și de sprijin european.

¹ [Ce este tripla criză planetară? | CCONUSC.](#)

Noi, liderii locali și regionali europeni:

- Reafirmăm hotărârea noastră de a acționa ca aliați importanți ai Uniunii Europene și ai statelor membre în **punerea în aplicare a unor acțiuni ambițioase și transformatoare** menite să pună în aplicare Pactul verde european pe teren.
- Reiterăm disponibilitatea noastră de a construi **capacități și competențe mai puternice** pentru a pune în aplicare proiectele Pactului verde, promovând inovarea, cooperarea și implicarea cetățenilor în diferitele noastre domenii de politică publică.
- Subliniem că, pentru a implica în mod activ cetățenii, părțile interesate și întreprinderile, autoritățile locale și regionale inițiază numeroase **acțiuni și obiective concrete adaptate**. Cu toate acestea, accentuăm necesitatea de a planifica **o mai bună integrare a guvernancei pe mai multe niveluri și un acces direct la finanțare**.
- Salutăm dezvoltarea instrumentelor de sprijin ale UE pentru autoritățile locale și regionale în diferite domenii de politică ale Pactului verde european. Cu toate acestea, **avertizăm** că este posibil ca această proliferare să nu corespundă unei creșteri echivalente a impactului lor măsurabil².

Partea II: Recomandări

În acest context, noi, liderii locali și regionali europeni:

1. Invităm colegiitorii și statele membre să reprojeteze procese eficiente de **guvernanță pe mai multe niveluri**, care să ofere recunoaștere, vizibilitate și sprijin depline pentru a permite acțiuni accelerate și extinse care decurg din activitățile actorilor locali și regionali, recunoscând în același timp diversitatea condițiilor și resurselor noastre pentru a realiza neutralitatea climatică și reziliența.
2. Invităm colegiitorii și statele membre să introducă îmbunătățiri pentru un sistem de monitorizare armonizat în cadrul guvernancei uniunii energetice, pentru a permite **integrarea eforturilor și contribuțiilor autorităților locale și regionale** prin intermediul unor sisteme de monitorizare care să fie coerente cu planurile naționale privind energia și clima și care să respecte particularitățile naționale.
3. Solicităm Comisiei Europene și statelor membre să ofere **platforme de sprijin adecvate pentru dezvoltarea competențelor și a capacităților** autorităților locale și regionale și a părților interesate ale acestora, facilitând punerea în aplicare a Pactului verde și monitorizarea acestuia.

²

[The impact of EU climate and energy initiatives on cities' climate transition](#) (Impactul inițiativelor UE în domeniul climei și al energiei asupra tranziției climatice a orașelor), CoR, Uniunea Europeană, 2023.

4. Invităm Comisia Europeană să ne ofere **instrumente de sprijin mai flexibile și mai favorabile incluziunii**³, care să ne permită să abordăm mai profund provocările noastre unice prin valorificarea oportunităților oferite de contextele noastre locale și regionale și, în același timp, să îmbunătățim accesibilitatea și incluziunea instrumentelor de sprijin și a fluxurilor de finanțare (de exemplu, fondurile de coeziune, fondul de redresare, fondul pentru o tranziție justă, fondul pentru atenuarea impactului social al acțiunilor climatice, printre altele) pentru un grup mai larg de autorități locale și regionale.
5. Solicităm **sinergii mai puternice între instrumentele de sprijin ale UE⁴ și inițiativele, procesele de planificare și măsurile statelor membre**, pentru a îmbunătăți consolidarea reciprocă și incluziunea și pentru a oferi sprijinul tehnic și financiar de care au nevoie autoritățile locale și regionale pentru a pune în aplicare Pactul verde european pe teren.
6. Solicităm să se pună accentul pe **sinergiile dintre finanțarea existentă și instrumentele de sprijin ale UE⁵** pentru a obține un impact mai mare și a depăși compartimentările politice contraproductive, duplicarea și sarcinile administrative inutile.
7. Invităm colegiitorii să **aloce sprijin financiar suplimentar din partea UE care să fie direcționat direct** către punerea în aplicare a Pactului verde la nivel local și regional, pentru a se asigura că angajamentele politice pot fi respectate prin crearea unor conducte solide de punere în aplicare.
8. Solicităm o mai bună **alinieră și integrare între fondurile politicii regionale și de coeziune ale UE** și obiectivele și instrumentele de sprijin ale Pactului verde⁶ pentru autoritățile locale și regionale.
9. Recomandăm introducerea mai multor **finanțări legate de performanță**, care să implice mecanisme de recompensare a administrațiilor locale bazate pe atingerea obiectivelor de mediu, sociale și economice curate, ținând seama de particularitățile naționale ale fiecărui stat membru al UE.
10. Sugerăm o cooperare consolidată prin intermediul unui **grup operativ „Pactul verde la nivel local”** între Comisia Europeană și Comitetul Regiunilor, care să servească drept centru pentru colaborarea cu autoritățile locale și regionale, să coordoneze eforturile între instrumentele de

³ Inclusiv inițiative precum Convenția primarilor pentru climă și energie, Acordul privind orașele verzi, inițiativa „Orașe și regiuni circulare”, provocarea „Orașe inteligente” și altele.

⁴ Idem.

⁵ Idem.

⁶ Idem.

sprijin ale UE și să ofere orientări privind alinierea politicilor Pactului verde european la capacitățile și nevoile locale și regionale.

Partea III: Concluzii

Pentru a asigura punerea în aplicare cu succes a Pactului verde european, este imperativ să se capaciteze autoritățile locale și regionale ca agenți esențiali ai schimbării.

Prin consolidarea capacităților noastre, prin furnizarea de sprijin financiar specific, prin eliminarea compartimentării politicilor și prin instituirea de dialoguri structurale, UE poate valorifica potențialul inițiativelor locale și regionale care stimulează transformarea durabilă, aliniindu-se în același timp la realitățile locale și regionale. Această abordare va valorifica încrederea pe care cetățenii și întreprinderile o au în autoritățile lor locale și regionale, asigurând astfel coordonarea și alinierea continuă și stimulând Pactul verde european de la o simplă aspirație la realitate.